

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เขียวเทียมขมงาน
“ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดุริตรศการ” ครึ่งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๖๒
ระหว่างวันที่ ๒๒ – ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒
ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชปณิธานอันแน่วแน่เพื่อจะ สืบสาน รักษา และต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และ แนวพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ดังพระปฐมบรมราชโองการ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ความว่า “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และ ครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” ด้วยทรงตระหนักถึงพระราชภาระอันสำคัญ และด้วยน้ำพระทัยอันเปี่ยมล้นที่ทรงเมตตาต่อประชาชนทุกหมู่เหล่า พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อช่วย บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่พสกนิกรชาวไทย ตามพระราชปณิธานที่ได้พระราชทานไว้ ทั้งการ สืบสาน แนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน และองค์ความรู้ต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราชบรมนาถบพิตร รักษา ได้มีการจัดแสดงผลสำเร็จต่างๆ ไว้ในรูปแบบ “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” ซึ่งเป็น สิ่งที่ต้องรักษาไว้ให้เป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป เข้ามาศึกษา หาความรู้ เพื่อนำไปปรับใช้ในการ ประกอบอาชีพ และ ต่อยอด โดยการนำองค์ความรู้ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ไปถ่ายทอดและขยายผลในพื้นที่ของเกษตรกรเพื่อให้มีการประกอบอาชีพได้อย่างมี ประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จึงได้กำหนดจัดงาน “ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดุริตรศการ” ครึ่งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๖๒ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๒๒ – ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ได้มีพระราชปณิธานในการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดูแล รักษา “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” อันเป็นศูนย์รวมแห่งศาสตร์พระราชา ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พร้อมทั้งได้เผยแพร่ผลสำเร็จจากการดำเนินงานไปถ่ายทอด สู่พี่น้องประชาชนให้สามารถรู้จักวิธีการทำมาหากินในการประกอบอาชีพ โดยน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติต่อ ตนเอง และชุมชนให้ได้รับประโยชน์สุขโดยทั่วกัน

กิจกรรมภายในงาน “ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดุริตรศการ”

ในการจัดงาน “ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดุริตรศการ” ครึ่งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๖๒ นี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ภายในงานหลากหลายรูปแบบ ทั้งนิทรรศการสืบสาน รักษา ต่อยอด “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑. การแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งด้วยพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น ของโรงเรียนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ยะลา และปัตตานี) ซึ่งได้จัดให้มีขึ้นประจำ ทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูและนักเรียนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ พระราชดำริ พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ และพระปรีชาสามารถในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยมาอย่างยาวนาน ซึ่งปีนี้นับเป็นครั้งที่ ๒๐ ของการจัดการแข่งขัน โดยมีนักเรียนสมัครเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน ๑๑๐ ทีม ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส ๓๙ โรงเรียน ๗๘ ทีม จังหวัดปัตตานี ๑๐ โรงเรียน ๒๐ ทีม และจังหวัดยะลา ๖ โรงเรียน จำนวน ๑๒ ทีม และกำหนดทำการสอบแข่งขันคัดเลือกรอบแรก ในวันเสาร์ ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ เพื่อคัดเลือกให้เหลือ ๕ ทีม และจะทำการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ ในวันเสาร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒

๒. นิทรรศการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ชมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจด้านต่างๆ ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ได้มีพระราชปณิธานมุ่งมั่น สืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทั้งด้านแหล่งน้ำ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ในโอกาสนี้ได้จัดให้มีการลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สำหรับผู้มาเที่ยวชมงาน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดนิทรรศการร่วม สืบสาน แนวนพระราชดำริ ในด้านการศึกษา ทดลองวิจัยต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อ รักษา ผลงานศึกษาทดลองวิจัยนี้ ได้รักษาไว้ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต เพื่อเป็นต้นแบบให้พี่น้องประชาชน และผู้สนใจ เข้ามาศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ และ ต่อยอด โดยการนำผลสำเร็จต่างๆ ของศูนย์ฯ ไปขยายผลการพัฒนาสู่พื้นที่ของพี่น้องประชาชนให้สามารถประกอบอาชีพได้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

๓. ภาพยนตร์สั้นเฉลิมพระเกียรติ ชมนิทรรศการสารคดีสั้นเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้านแหล่งน้ำ ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่สร้างประโยชน์สุขแก่ปวงชนชาวไทยมาอย่างยาวนาน และพระองค์ได้ทรงต่อยอดโครงการต่างๆ นี้ เพื่อประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎร์ต่อไป และยังจัดให้เยาวชนและนักเรียนที่มาชมงานได้ฝึกการวาดภาพ และระบายสีเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ซึ่งได้จัดแสดง ณ ห้องประชุม ๒

๔. พิพิธภัณฑ์ดิน ชมนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องดิน ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่แสดงพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพ ด้านดิน อาทิ ไตรสาร เรื่องดินในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ ศูนย์ ดินที่มีปัญหาในการทำเกษตรกรรม โดยเฉพาะดินเปรี้ยวจัด ดินอินทรีย์ และดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชเศรษฐกิจ พระราชกรณียกิจในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการพัฒนาทรัพยากรดิน ลักษณะชุดดินในพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัดนราธิวาส พร้อมทั้งแบบจำลองพื้นที่การเกิดพรุ และหน้าตัดดินชุดต่างๆ

๕. ชม “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” จำนวน ๑๒ จุด ดังนี้

จุดที่ ๑. “สืบสาน พัฒนา อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น” โดยงานส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เชิญกลุ่มแม่บ้านจากอำเภอต่างๆ ที่ได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพในครัวเรือน มาทำการสาธิตการจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ได้แก่กระจุต หญ้าแฝก เตย ปาหนัน กก และเชือกกล้วย เพื่อเป็นอาชีพเสริมและเพิ่มรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยในแต่ละวันมีกลุ่มต่างๆ มาสาธิตผลิตภัณฑ์ ดังนี้

(๑) วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ สาธิตการสานเสื่อกระจูด โดยกลุ่มกระจูดบ้านยาปี หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

(๒) วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ สาธิตการทำกล่องอเนกประสงค์จากเชือกกล้วย โดยกลุ่มกระจุตบ้านยาปี หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

(๓) วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ สาธิตการสานเสื่อจากเส้นใยปาล์มน้ำมัน โดยกลุ่มบ้านอ่าวมะนาว หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

(๔) วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ สาธิตการสานเสื่อจากเส้นใยเตย โดยกลุ่มบ้านโคกกุแว หมู่ที่ ๕ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

(๕) วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ สาธิตการสานเสื่อจากใบหญ้าแฝก โดยกลุ่มบ้านเกาะสวาด หมู่ที่ ๔ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

(๖) วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ สาธิตการขึ้นรูปกล่องทึบจากเส้นใยกก โดยกลุ่มบ้านจอบะ หมู่ที่ ๑ ตำบลจอบะ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

(๗) วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ สาธิตการขึ้นรูปกระเบื้องจากกระจุต โดยกลุ่มบ้านโคกยามู หมู่ที่ ๗ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียน และผู้สนใจ สามารถฝึกปฏิบัติการจักสานได้ด้วยตัวเองเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์และนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมในครัวเรือนได้

จุดที่ ๒. “เกษตรประณีต เพื่อชีวิตที่ยั่งยืน ตามแนวเกษตรอย่างพอเพียง” โดยงานส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ชมการทำเกษตรพอเพียงในพื้นที่ที่มีอย่างจำกัด และเน้นการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ เช่น การปลูกพืชผักในภาชนะรูปแบบต่างๆ การปลูกผักยกแคร่ การปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์ เพื่อบังคับให้ออกผลผลิตนอกฤดู ชมการเพาะเลี้ยงและการขยายพันธุ์บอนสีเพื่อการอนุรักษ์และการค้า โดยให้ผู้เข้าชมกิจกรรมลองฝึกทำด้วยตัวเอง

จุดที่ ๓. “ป่าพรุ – ป่าเสม็ดจำลอง ผลิตภัณฑ์ไม้เสม็ดขาว” โดยงานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ชมนิทรรศการ ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าพรุ เดินศึกษาธรรมชาติป่าพรุ-ป่าเสม็ดจำลอง สาธิตการทำยาหม่องจากน้ำมันใบเสม็ดขาว จัดแสดงผลิตภัณฑ์แปรรูปจากไม้เสม็ดขาว การใช้ประโยชน์จากไม้ขนาดเล็ก จัดสถานที่เป็นจุดเช็คอิน บริเวณงานป่าไม้ อีกทั้งการตอบปัญหาชิงรางวัล และแจกจ่ายกล้าไม้ในโครงการปลูกป่าในใจคน ให้แก่ประชาชนทั่วไป ฟรี

จุดที่ ๔. “แนะนำความรู้ มุ่งสู่เกษตรกร” โดยงานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ชมแปลงรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมือง ในพื้นที่ ๒.๒ ไร่ ซึ่งได้ปลูกรวบรวมกล้วยพื้นเมือง จำนวน ๓๖ ชนิด เช่น กล้วยส้ม กล้วยนิ้วจระเข้ กล้วยหอมจันทร์ กล้วยลือเมาะมานิ กล้วยนาถ กล้วยงาช้าง กล้วยปาม่วง โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำการปลูกและการดูแลรักษากล้วย การสาธิตผลิตเห็ดแบบครบวงจร เช่น การผลิตหัวเชื้อเห็ด การผลิตก้อน เชื้อเห็ด สำหรับผู้สนใจมาเรียนรู้และลองฝึกปฏิบัติได้ การจัดแสดงเมล็ดพันธุ์พืชผักนานาชนิด เช่น พริกชี้ พริกหยวก มะเขือเปราะ ถั่วพู ฟักแฟง ซึ่งผลิตในโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรยามวิกฤติตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และชมการปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิกส์) พร้อมให้ความรู้การปลูกผักแบบไร้ดินหรือผักไฮโดรโปนิกส์แก่ผู้สนใจ ซึ่งส่วนใหญ่นิยมปลูกผักกินใบ เช่น ผักคะน้า ผักกวางตุ้ง และผักบุ้ง และจำหน่ายก้อนเชื้อเห็ด

จุดที่ ๕. “ปศุสัตว์สืบสาน วิถีพอเพียงตามพระราชดำริ” โดยงานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ชมกิจกรรมปศุสัตว์ชายแดนใต้ นิทรรศการไก่เบตง ไก่ไขพระราชทานในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส การสาธิตการเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง ได้แก่ แพะ แกะ กวาง และการจำหน่ายผลผลิตจากปศุสัตว์ เช่น แคปซูลเขากวางอ่อน สบู่นมแพะ ไข่เค็มเสริมไอโอดีน แวะชิมข้าวมันไก่เบตง จากงานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

จุดที่ ๖. “เรียนรู้ ร่วมใจ ด้านภัยสุขภาพ” โดยงานควบคุมปราบปรามโรคติดต่อและการสาธารณสุข ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ซึ่งได้จัดให้มีการเรียนรู้ด้านสุขภาพ จำนวน ๓ จุด ประกอบด้วย ๑) ชมวีดิทัศน์เพื่อความรู้ เรื่องโรคติดต่อประจำถิ่น ๒) ชมนิทรรศการด้านสุขภาพ เกี่ยวกับโรคที่เป็นปัญหาของจังหวัดนราธิวาส เช่นโรคเท้าช้าง โรคมาลาเรีย โรคไข้เลือดออก และโรคเรื้อน สำหรับท่านที่ต้องการรายละเอียดของโรคต่างๆ เพิ่มเติม สามารถเรียนรู้โดยการสัมผัสจอพร้อมภาพประกอบการบรรยายซึ่งจัดวางไว้ในอาคาร และ ๓) ชมการสาธิตในห้องปฏิบัติการและการแสดงตัวอย่างยุงพาหะนำโรคเท้าช้าง การแสดงเชื้อพยาธิผ่านกล้องจุลทรรศน์ ชมการสาธิตการย้อมเชื้อพยาธิโรคเท้าช้าง สาธิตวิธีการตรวจวินิจฉัยโรคหนองพยาธิ สาธิตวิธีการตรวจวินิจฉัยโรคเรื้อน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมภาคสนาม คือ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโรคเท้าช้าง โรคเรื้อน และโรคหนองพยาธิ พร้อมทั้งยังได้จัดให้มีการสาธิตประจำวัน ได้แก่ สาธิตการทำผลิตภัณฑ์สเปรย์ สาธิตการทำผลิตภัณฑ์ครีมทาป้องกันยุงกัด สาธิตการทำผลิตภัณฑ์รูปไล่ยุง สำหรับนักเรียนสามารถร่วมสนุกกับการตอบปัญหาเกี่ยวกับโรคติดต่อ เกมเก๋ๆ นำโรค เกมเหยียบลูกโป่ง ชิงรางวัล ประจำวัน และจุดเช็คอินสำหรับผู้มาเยี่ยมชมงาน

จุดที่ ๗. “สวนเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา” โดยงานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เรียนรู้การปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ชมการปลูกผักไร้ดิน การปลูกพืชผักหมุนเวียน การจัดการพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชผัก และไม้ผลแบบผสมผสาน แปลงสาธิตการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งในแต่ละวันจัดให้มีการสาธิตการขยายพันธุ์พืช สาธิตการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพโดยให้ผู้ชมงานฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

จุดที่ ๘. “ไบโอดีเซล และกลีเซอริน” โดยงานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สาธิตการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลแบบง่าย โดยการเขย่าขวด และแสดงแบบจำลองการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลแบบต่อเนื่อง แนะนำวัตถุดิบและสาธิตการผลิตสบูกลีเซอรินสูตรต่างๆ เช่น สบูกลีเซอรินสูตรน้ำผึ้ง สูตรปาล์มสด สูตรโปรตีนรังไหม พร้อมการจำหน่าย

จุดที่ ๙. “พืชสวนครัวประดับ” โดยงานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สาธิตการปลูกพืชผักหมุนเวียน การปลูกพืชผักในภาชนะรูปแบบต่างๆ การปลูกพืชผักแบบปลอดสารพิษ การใช้พื้นที่ที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นต้นแบบการปลูกพืชผักในโรงเรียนที่มีโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ซึ่งในแต่ละวันจะมีการสาธิตการขยายพันธุ์พืช และการตัดล้อย่างเพื่อปลูกพืชผัก โดยให้ผู้ชมงานฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และตอบคำถามการเกษตรพร้อมรับของรางวัล

จุดที่ ๑๐. “มีอยู่ มีกิน เพราะปลานิลของพ่อ” โดยงานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ศึกษา เรียนรู้ ความเป็นมาของปลานิลแรกเริ่มที่เข้ามาในเมืองไทย สายพันธุ์ปลานิลจิตดา ๑-๔ โดยได้จัดแสดงตู้ปลานิลต่างสายพันธุ์ ชมมินิเธียเตอร์ เรื่องปลานิลของพ่อ นิทรรศการการเลี้ยงปลาสดด้วยอาหารลดต้นทุน การเลี้ยงปลาแบบพัฒนาอย่างยั่งยืน ชมและสัมผัสพันธุ์สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ล้วนหาดยากหายาก หลากหลายชนิด เช่น เต่ากระอาน เต่าบัว เต่าลายตีนเป็ด และตะพาบน้ำตัวใหญ่ การแสดงพันธุ์ปลากัดป่าสวยงามหลากสี “ทุกสี..อยู่ร่วมกัน...รวมพลังสู่สันติภาพ” ตู้แสดงพันธุ์ปลาสวยงามในป่าพรุโต๊ะแดง เช่น ปลาก้างพระร่วง ปลาชีวะ-ช้างขวาน และปลาอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ ปลาสวยงาม และร่วมเล่นเกมตอบปัญหาด้านประมงรับรางวัล และพาไปรับรางวัล

จุดที่ ๑๑. “ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ” โดยงานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการน้ำและที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ ๒๓ ไร่ โดยแบ่งสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนี้ ๑) พื้นที่แหล่งน้ำ ๒๐% ของพื้นที่ (๔.๕ ไร่) ดำเนินการขุดสระน้ำ คูน้ำ ในการอุปโภคบริโภค ภายในแปลงพื้นที่ปลูกข้าว ๓๐% ของพื้นที่ (๗ ไร่) โดยแบ่งเป็น ๓ แปลง จัดทำเป็นแปลงสาธิตการปลูกข้าว อย่างเดียว ๒ แปลง และปลูกข้าวพร้อมเลี้ยงปลาในนาข้าว ๑ แปลง เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตข้าว พื้นที่ปลูกพืชผักและไม้ผล ๔๐% ของพื้นที่ (๙.๒๕ ไร่) เป็นแปลงสาธิตการปลูกพืชผสมผสาน ได้แก่ มะเขือยาว มะเขือเปราะ ผักบุ้ง

กระเจี๊ยบเขียว พักแพง ข้าวโพดหวาน ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง มะละกอ ดอกมะลิ เป็นต้น และที่อยู่อาศัย ๑๐% ของพื้นที่ (๒.๒๕ ไร่) เป็นบ้านสำหรับจัดเก็บอุปกรณ์ทั้งหมด เลี้ยงเป็ดไข่ โรงเรือนเพาะเห็ด และศาลาที่พัก สามารถเก็บผลผลิตภายในแปลงจำหน่ายให้แก่ผู้ที่สนใจ ซึ่งการทำเกษตรทฤษฎีใหม่นี้เป็นต้นแบบที่มุ่งเน้นให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่แบบพอเพียงและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างแท้จริง

จุดที่ ๑๒. “สวน ๗๒ พรรษา” โดยงานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ชมและเรียนรู้การอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองภาคใต้ และพืชสมุนไพรกว่า ๓๙๐ ชนิด โดยแยกหมวดหมู่พืชสมุนไพรออกเป็น สมุนไพรใกล้ตัว เช่น ว่านหางจระเข้ ฟ้ายางลายโจร มะม่วงหาวมะนาวโห่ สมุนไพรในครัวเรือน เช่น แมงลัก ตะไคร้ โหระพา สมุนไพรบำรุงกำลังและความงาม เช่น ข่าลิง ชิงแดง กระทกรกยักษ์ ซึ่งต้นไม้แต่ละชนิดมีป้ายกำกับชื่อต้นไม้ และสรรพคุณทางยา ให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ และเป็นอีกสวนหนึ่งที่มีความสวยงาม เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

๖. การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดให้เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านต่างๆ ในพื้นที่ขยายผลการพัฒนา ประกอบด้วย พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ ศูนย์สาขาท้องถิ่นที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ และโครงการฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถของจังหวัดนราธิวาส นำผลผลิตทางการเกษตรจำพวกพืชผัก ผลไม้ และสินค้าแปรรูปนานาชนิด มาร่วมจำหน่ายตลอดงาน รวมไปถึงสินค้าและผลิตภัณฑ์ OTOP มาจัดจำหน่ายเป็นของฝากที่ระลึกให้กับทุกท่าน

๗. นวดแผนไทย โดยโรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ ให้บริการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ บริเวณหลังห้องประชุม ๒

๘. เวทีกิจกรรม นอกจากมีกิจกรรมต่างๆ แล้ว ยังจัดให้มีเวทีกิจกรรมเพื่อให้ผู้เยี่ยมชมงานได้พักผ่อนหย่อนใจ ได้รู้สึกผ่อนคลาย พักผ่อน ซึ่งแฝงด้วยความรู้ โดยมีการแสดงของนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ ร่วมสนุกกับการเล่นเกมตอบคำถามประจำวัน

๙. การประกวดเกษตรกรต้นแบบจากการขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยงานส่งเสริมและขยายผล ได้จัดทำโครงการประกวดเกษตรกรต้นแบบจากการขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์เกษตรกรต้นแบบที่มีผลงานดีเด่นในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ฯ เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตร และสามารถพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นเครือข่ายแหล่งความรู้แก่ผู้ที่สนใจ สามารถกระจายองค์ความรู้ให้ราษฎรเข้าถึงง่ายมากขึ้น ทั้งนี้ได้เปิดรับสมัครเกษตรกรในพื้นที่ขยายผลการพัฒนาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ประกอบด้วย พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ พื้นที่ศูนย์สาขา และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ซึ่งมีผู้สมัครเข้าร่วมการประกวด จำนวน ๒๗ ราย และคณะกรรมการประกวดได้ลงพื้นที่เพื่อตรวจประเมินกิจกรรมการดำเนินงานในพื้นที่เกษตรกร จำนวน ๒ รอบ เพื่อคัดเลือกเกษตรกรที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีองค์ความรู้และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เพื่อนบ้าน และผู้สนใจได้ ซึ่งมีกำหนดรางวัลการประกวด จำนวน ๓ รางวัล ได้แก่

- (1) รางวัลชนะเลิศ เงินสด จำนวน ๗,๐๐๐ บาท พร้อมเกียรติบัตร
- (2) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ เงินสด จำนวน ๕,๐๐๐ บาท พร้อมเกียรติบัตร
- (3) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ เงินสด จำนวน ๓,๐๐๐ บาท พร้อมเกียรติบัตร

ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับรางวัล ทั้ง ๓ ราย จะได้เข้ารับรางวัลในพิธีเปิดงาน วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยองคมนตรี เป็นผู้มอบรางวัล

๑๐. การประกวดผลผลิตทางการเกษตร จัดประกวดผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรจากพื้นที่ขยายผลการพัฒนาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยกำหนดผลผลิตจำนวน ๓ ชนิด ได้แก่

(๑) ถั่วฝักยาว จำนวน ๑ กิโลกรัม โดยตัดให้มีหัว

(๒) แตงกวา จำนวน ๑ กิโลกรัม โดยตัดให้มีหัว

(๓) ข้าวโพดหวาน จำนวน ๕ ฝักขึ้นไป โดยตัดให้ฝักติดลำต้นยาว ๑ ฟุต

เปิดรับสมัครให้เกษตรกรนำผลผลิตเข้าร่วมการประกวดคนละไม่เกิน ๑ ชนิด กำหนดวันส่งผลผลิตและวันประกวดวันอังคาร ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐-๑๒.๐๐ น. และคณะกรรมการตัดสินจะพิจารณาตัดสินในเวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ งานส่งเสริมและขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ประกาศผลการประกวดวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๕.๐๐น. เป็นต้นไป รางวัล กำหนดรางวัลในการประกวดชนิดละ ๑ รางวัล คือรางวัลชนะเลิศทั้ง ๓ ชนิด ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศจะได้รับเงินสด จำนวน ๓,๐๐๐ บาท พร้อมเกียรติบัตร **การรับรางวัล** ผู้ชนะเลิศจะเข้ารับรางวัลในพิธีเปิดงานฯ โดยองคมนตรี เป็นผู้มอบรางวัล ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ บริเวณพิธีเปิดงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ